

Co-funded by
the European Union

2023-1-PLO1-KA210-YOU-000133199

Healthy Body Healthy Mind

W zdrowym ciele zdrowy duch

A two-year international initiative on youth mental health, bringing together Poland, Slovakia and Czech Republic to share knowledge, build awareness, and support young people's well-being.

STOWARZYSZENIE
MŁODYCH
ARTYSTÓW

Gulôčka
občianske združenie

Strom je nový život

Touha zasadit strom je polovina úspěchu. Aby však rostlina měla budoucnost, je třeba dodržovat několik jednoduchých pravidel. Pokusíme se zjistit, proč je třeba stromy sázet, jaké rostliny vybrat a proč, kam je můžete a kam nemůžete sázet, a řekneme vám a ukážeme, jak stromy správně sázet.

Algoritmus akcí pro osobu, která chce zasadit strom

Vyberte strom, který chcete zasadit

Zeptejte se, zda tento druh stromu pochází z našeho kontinentu. "Pokud je americký nebo asijský, pravděpodobně bude naší přírodě škodit, protože ostatní život z našeho území na něj není přizpůsoben," říká ekolog. Introdukované druhy lze vysazovat pouze na hranicích sídel.

Ve všech případech by měl být výsadbový materiál získáván ze speciálních školek, které zaručují nepřítomnost nebezpečných patogenů, které mohou poškodit jak samotnou rostlinu, tak i ostatní rostoucí v okolí a šířit se dál. Další výhodou je, že mohou také poskytnout základní informace o vlastnostech a potřebách rostliny.

Věnujte pozornost např:

- odolnost stromu vůči antropogennímu tlaku (míra přímého i nepřímého vlivu člověka) a znečišťujícím látkám a někdy i zasolení, protože v zimě lidé rádi posypávají silnice solí, která pak končí na krajnici.
- Například ve městech se zasolenou půdou by se neměly vysazovat tyto druhy: smrk (Picea), borovice (Pinus), lípa (Tilia) a javor (Acer). Odolné druhy jsou: jasan (Fraxinus), topol (Populus) atd. jsou možné alergické reakce (některé druhy jsou mnohem více alergizující než jiné). Například ořech, bříza, dub a javor jsou vysoce alergizující.
- typ kořenového systému.
- Stromy s povrchovým kořenovým systémem vyžadují větší plochu bez povrchu komunikace a jsou nežádoucí pro výsadbu v blízkosti domů.
- klimatické podmínky.
- Při výběru stromu si ověřte, zda může přežít ve vašem podnebí.
- typ půdy na místě výsadby.
- Písčité půdy, jílovité půdy, šedé podzolové půdy, hnědé půdy, černozemě atd. mají velmi rozdílné vlastnosti, kyselost a propustnost pro vzduch. Proto se budou lišit i druhy rostlin, které na nich mohou žít.

Zvolte správnou dobu pro výsadbu

Stromy je nejlépe vysazovat na podzim nebo na jaře. Nejvhodnější dobou je období od začátku opadu listů do prvních mrazů (konec října - první polovina listopadu) a časně jaro od konce mrazů do začátku vegetačního období (konec března - první polovina dubna).

"Pokud v lese vykopáváte mladé stromky, a to je zcela běžná praxe, protože jich tam roste mnohem více, než kolik jich může přežít do dospělosti, měli byste to udělat, když jsou bez listů."

Jedinou výjimkou je, že na jaře, než listy vykvetou, byste neměli vykopávat javor, břízu nebo ořešák. Tyto tři druhy je lepší vysazovat v říjnu."

Odborníci zároveň ujišťují, že stromky v květináčích ze školky lze vysazovat kdykoli během roku, dokonce i v létě.

Výběr místa pro výsadbu

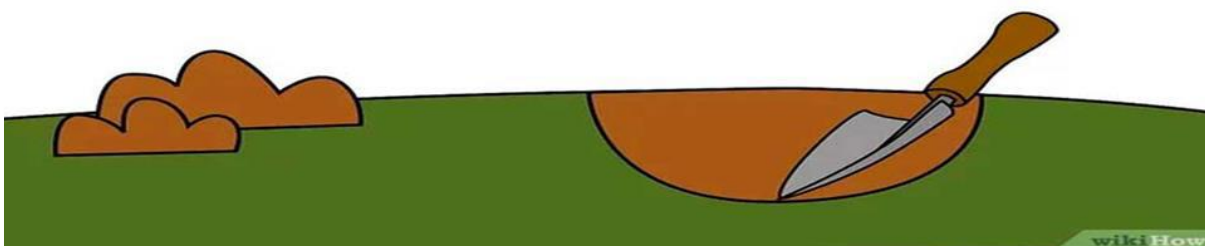
Je třeba myslet na místo, kde bude mít strom budoucnost. Pokud například chcete zasadit rostlinu na místo, kde se zítra bude stavět dům, nebude žít dlouho.

Neměli byste si vybírat místo, které je v současné době nějakým jiným ekosystémem, pro který stromy nejsou typické (například louky, stepi nebo bažiny).

Výsadba stromů na takových místech může jen uškodit.

Před výkopem jámy lokalizujte všechny podzemní a nadzemní inženýrské sítě

Před výsadbou se ujistěte, že znáte polohu podzemních a nadzemních inženýrských sítí, abyste náhodou neporušili žádné inženýrské sítě.

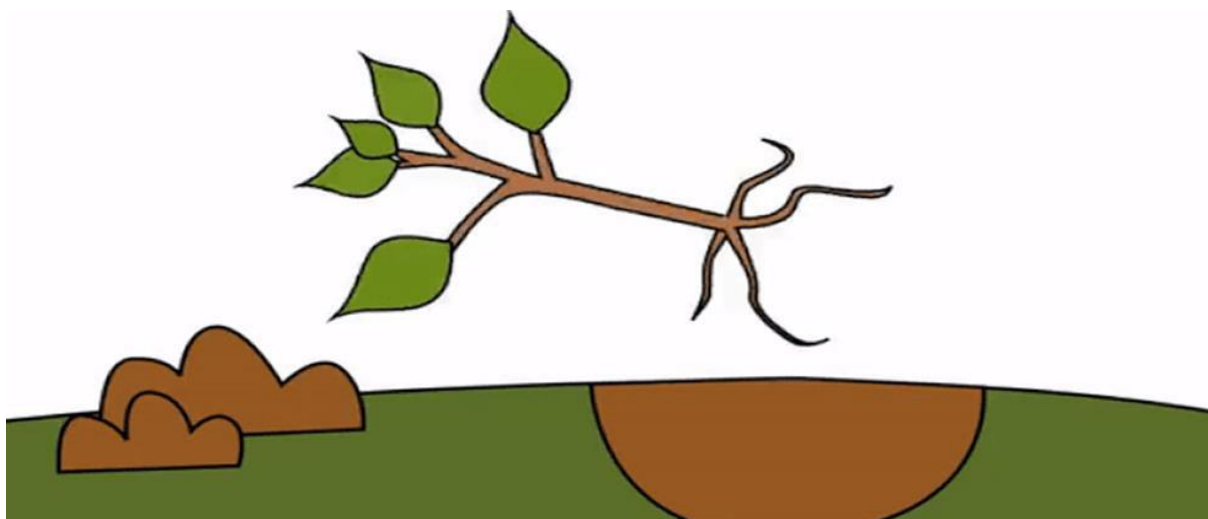

Vykopejte mělkou a širokou jámu pro výsadbu. Díry by měly být 2-3krát širší než kořenový systém, ale ne hlubší.

Sázejte vysoko

Nejprve určete, kde má strom kořenový krček - to je místo, kde se kmen rozšiřuje u paty stromu. Toto místo by mělo být po zasazení stromu částečně viditelné.

Pokud je rostlina zasazena příliš hluboko, nové kořeny se kvůli nedostatku kyslíku špatně vyvíjejí.

Zkontrolujte kořeny a v případě potřeby je rozpleťte

Pokud jsou kořeny pevně spletené nebo začaly růst ve tvaru nádoby, ve které byly, přerušte je.

Největší chybou, kterou můžete v této fázi udělat, je umístit rostlinu s kořeny do země tak, jak je. Pokud s nimi nic neuděláte, pravděpodobně odsoudíte rostlinu k pomalé smrti.

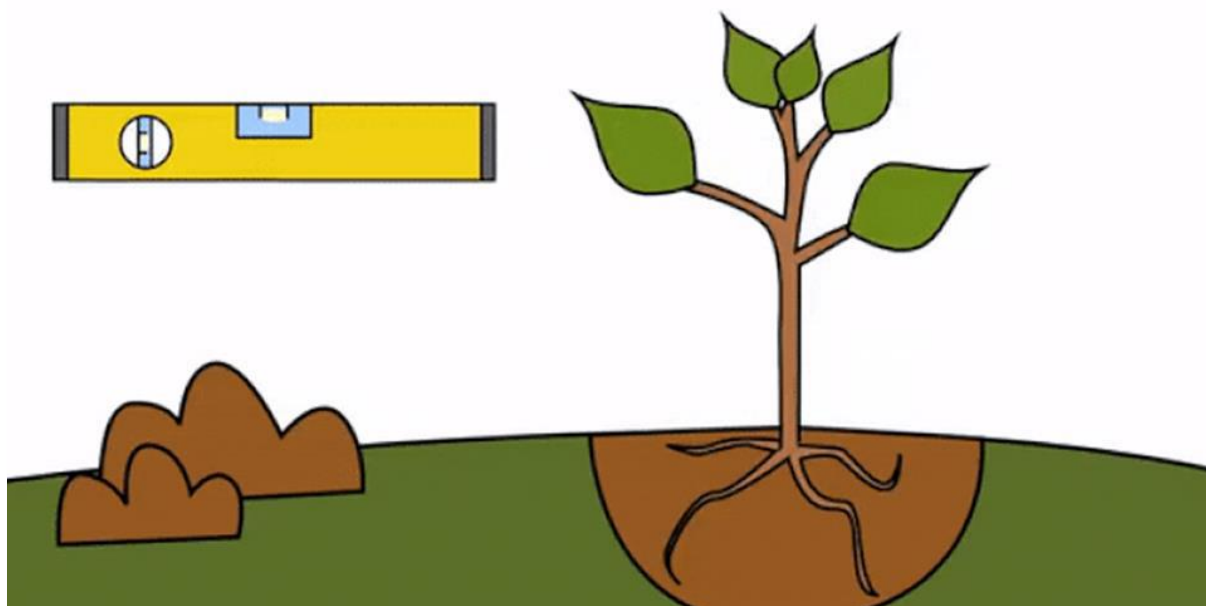
Nebojte se poškození kořenů. Je lepší dát jim nový začátek, než je nechat zcela zamotané.

U některých druhů se navíc doporučuje korunku mírně zastříhnout, aby se kořenový systém snáze přizpůsobil, zejména pokud byl před výsadbou narušen.

Vyrovnění stromu v jámě

Před zasypáním nechte někoho stromek zkontrolovat z několika úhlů, abyste se ujistili, že stojí vzpřímeně.

Můžete také nainstalovat podpěry a ukotvit strom tak, aby se nenakláněl v důsledku sesedání půdy nebo větru a byl dobře zakořeněn.

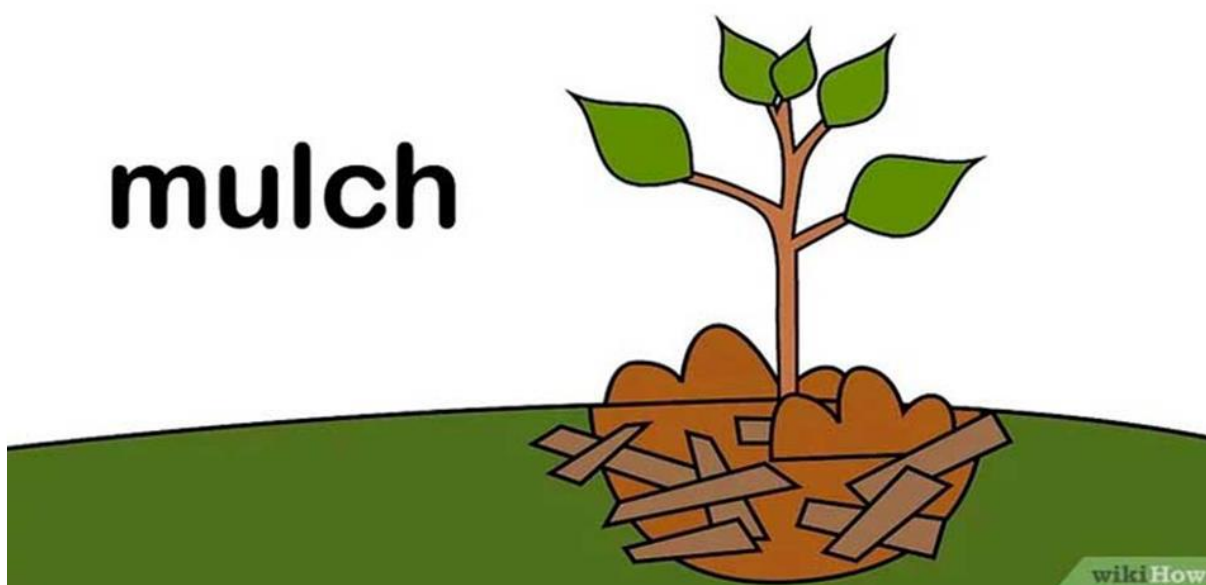

Otvor vyplňte jemně, ale pevně

Jámu vyplňte pevným utužením půdy, abyste zabránili vzniku vzduchových kapes, které by mohly kořeny vysušit. Vzduchové kapsy můžete dále omezit pravidelným zaléváním půdy při zasypávání.

Půdu kolem základny stromu zamulčujte

Mulčování je listí nebo nasekané větvičky rozprostřené kolem základny stromu, které udržují vlhkost a snižují změny teploty půdy. Začněte asi 5 cm od kmene a rozprostřete mulč v okruhu 20-30 cm.

Poskytování další péče

Nejdůležitějším úkolem po výsadbě je stromy dobře zalévat, dokud se nerozrostou. To může trvat několik týdnů až měsíců, v některých případech i rok nebo déle.

Pokud neprší, zalévejte stromy alespoň jednou týdně, v horkém a větrném počasí častěji. Nedovolte však, aby půda byla přemokřená.

Pokud vidíte, že stromek na zálivku nereaguje dobře, pravděpodobně mu dáváte příliš mnoho vody. Pokud listy hnědnou, usychají a opadávají a půda se zdá být suchá, musíte zalévat více.

